

Ježíš – zaslíbený Syn

Texty na tento týden

Žd 1,1-5

Základní verš

„V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech.“ (Žd 1,2,3)

Poté, co Adam a Eva zhřešili, Bůh jim zaslíbil potomka, syna, který je měl zachránit před nepřítelem, získat zpět ztracené dědictví a pomoci jim naplnit poslání, pro které byli stvořeni (Gn 3,15). Tento Syn je měl vykoupit tím, že se postaví na jejich místo a porazí zlo.

„Spasitelův příchod byl předpověděn již v Edenu. Když Adam s Evou poprvé slyšeli toto zaslíbení, očekávali, že se rychle naplní. S radostí vítali prvorozeného syna a doufali, že právě on bude Vysvoboditelem. Zaslíbení se však nesplnilo.“ (DA 31; TV 19) Slib byl později potvrzen Abrahamovi. Bůh mu přísahal, že bude mít syna, jehož prostřednictvím budou požehnány všechny národy země (Gn 22,16–18; Ga 3,16). Totéž zaslíbil Bůh Davidovi. Řekl mu, že jeho potomek bude Božím Synem a stane se spravedlivým vládcem nad všemi králi země (2S 7,12–14; Ž 89,27–29). Co si však Adam s Evou, Abraham ani David pravděpodobně nikdy nepředstavovali, bylo, že jejich Synem a Vykupitelem bude sám Bůh.

Osnova lekce

Tato lekce zaměří naši pozornost na úvodní chvalozpěv o Ježíši, „Božím Synu“, který nacházíme v prvních pěti verších první kapitoly listu Židům. Budeme přemýšlet nad tím, čím je tento „Syn“ tak jedinečný, že jeho příchod do našeho světa překonal vše, co lidstvo do té doby zažilo.

- Žd 1,1,2: Bůh k světu promluvil „v posledních dnech“ (neděle)
- Žd 1,1–4: Bůh k světu promluvil „skrze Syna“ (pondělí)
- Žd 1,2,3: Tento Syn je „odleskem Boží slávy“ (úterý)
- Žd 1,2,3: Tento Syn je původcem stvoření (středa)
- Žd 1,4,5: Tento Syn má jedinečný vztah k Otci (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

V POSLEDNÍCH DNECH

¹Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; ²v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Žd 1,1.2)

¹⁴A teď tedy jdu ke svému lidu. Ale ještě ti sdělím, co tento lid v budoucnu učiní tvému lidu.

¹⁷Vidím jej, ne však přítomného, hledím na něj, ne však zblízka. Vyjde hvězda z Jákoba, povstane žezlo z Izraele. Protkne spánky Moába, téměř všech Šétovců. ¹⁸Bude podroben i Edóm, podroben bude Seír, Jákobovi nepřátelé. Izrael si povede zdatně. ¹⁹Panovat bude ten, jenž vzejde z Jákoba, a zahubí toho, kdo vyvázne z města. (Nu 24,14.17–19)

²I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit všechny pronárody. ³Mnohé národy půjdou a budou se pobízet: „Pojďte, vystupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učít svým cestám a my po jeho stezkách budeme chodit.“ Ze Sijónu vyjde zákon, slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. (Iz 2,2.3)

Osobní studium

První odstavec listu Židům ukazuje Pavlovo přesvědčení, že žije v „posledních dnech“. Písmo používá k vyjádření budoucnosti dva výrazy s různými významy. Proroci používali k popisu budoucnosti výraz „poslední dny“ nebo „doba konce“ (Dt 4,30.31; Jr 23,20). Druhý výraz, „doba konce“, použil prorok Daniel specificky na popsání posledních dnů historie naší Země (Da 8,17; Da 12,4).

Uvažuj o textech Nu 24,14–19 a Iz 2,2.3. Co Bůh slíbil udělat pro svůj lid „v posledních dnech“?

Několik starozákonních proroků předpovědělo, že Bůh „v posledních dnech“ vzbudí krále, který zničí nepřátele svého lidu (Nu 24,14–19) a přivede národy do Izraele (Iz 2,2.3). Pavel říká, že se tato zaslíbení naplnila v Ježíši. Porazil satana a přitahuje k sobě všechny národy hlásáním evangelia

(Ko 2,15; J 12,32). Z tohoto pohledu můžeme říct, že „poslední dny“ už začaly, protože Ježíš je naplněním Božích zaslíbení.

Naši duchovní otcové zemřeli ve víře. Dostali zaslíbení a dívali se do budoucnosti s vírou, ačkoli se za jejich života tyto sliby nenaplnily. My dnes vidíme jejich naplnění v Ježíši.

Uvažujme nad Božími zaslíbeními a Ježíšem. Otec slíbil, že vzkřísí své děti (1Te 4,15.16). Úžasná zpráva je, že jako první byl vzkříšen Ježíš (1K 15,20; Mt 27,51–53). Otec také slíbil nové stvoření (Iz 65,17). Tento slib začal plnit tím, že jsme v Kristu „nové stvoření“ (2K 5,17; Ga 6,15). Slíbil, že nastolí království, které nebude zničeno (Da 2,44). Založil je tak, že nás vysvobodil z moci satana a ustanovil Ježíše za vládce (Mt 12,28–30; L 10,18–20). Toto je však pouze začátek. To, co Otec začal konat při Ježíšově prvním příchodu, dokončí při slavném druhém příchodu.

Aplikace

Podívej se na všechny sliby, které Bůh v minulosti splnil. Jak by ti to mohlo pomoci důvěřovat mu v souvislosti se sliby, které ještě nebyly splněny?

BŮH K NÁM PROMLUVIL PROSTŘEDNICTVÍM SVÉHO SYNA

¹Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k otcům ústy proroků; ²v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech ⁴a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno. (Žd 1,1–4)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu. Co je ústřední myšlenkou těchto veršů?

V originále je text Žd 1,1–4 tvořen jediným dlouhým souvětím. Mnozí mají za to, že z hlediska rétorického umění jde o nejkrásnější vyjádření v Novém zákoně. Říká se v něm, že Bůh k nám promluvil prostřednictvím svého Syna Ježíše Krista.

Židé v prvním století našeho letopočtu prožívali už velmi dlouhou dobu bez přímého poselství od Boha. Poslední zjevení v psaném Božím slově dostali ve slovech proroka Malachiáše a službou Ezdráše a Nehemjáše před čtyřmi stoletími. Nyní k nim Bůh znovu promlouval prostřednictvím Ježíše.

Boží zjevení v Ježíši je nadřazené zjevením, která Bůh sesílal prostřednictvím proroků, protože Ježíš je tím nejpovolanejším, kdo může umožnit setkání s Bohem. On sám je totiž Bohem, který stvořil nebe a zemi a vládne vesmíru. Pavel nikdy nezpochyboval Kristovo božství. Bylo pro něj jistotou.

Pro apoštoly a celou první generaci byl Starý zákon jasným Božím slovem. Tentýž

Bůh, který mluvil v minulosti, mluví také v přítomnosti. Starý zákon pomáhá lidem poznat Boží vůli.

Její plný význam však bylo možné pochopit až tehdy, když Ježíš, Boží Syn, přišel na zem. V autorově mysli poskytlo Otcovo zjevení v Synu klíč k pochopení skutečné hloubky Starého zákona, stejně jako obrázek na krabici skládačky poskytuje klíč k nalezení správného místa pro všechny její části. Ježíš objasnil mnohé z příběhů Starého zákona.

Ježíš se stal naším Zástupcem a Spasitelem. Zaujal naše místo ve velkém sporu a porazil satana. V listu Židům je Ježíš popsán jako „původce spásy“ a „předchůdce“ věřících (Žd 2,10; Žd 6,20). Bojuje za nás a reprezentuje nás. To znamená, že to, co Bůh udělal pro Ježíše, našeho předchůdce, chce udělat i pro nás. Ten, který vyvýšil Ježíše po své pravici, chce, abychom seděli s Ježíšem na jeho trůnu (Zj 3,21). Boží poselství, které jsme obdrželi v Ježíši, zahrnuje nejen to, co Ježíš řekl, ale i to, co Otec udělal jeho prostřednictvím a pro něj – a to vše pro naše nynější i věčné pozhnutí.

Aplikace

Zamysli se nad tím, co znamená, že Ježíš, Bůh, přišel na tuto zemi. Proč by měla být tato pravda pro nás zdrojem naděje?

JEŽÍŠ JE ODLESKEM BOŽÍ SLÁVY

²V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. (Žd 1,2.3)

Osobní studium

Náš úvodní text mluví o tom, že Ježíš je „odleskem Boží slávy“. Uvažuj o následujících textech. Jak ti tyto texty pomáhají porozumět, co je to Boží sláva?

Ex 24,16.17

Ž 4,7

Ž 36,10

Ž 89,16

Ve Starém zákoně se Boží sláva týká viditelné Boží přítomnosti mezi jeho lidem (Ex 16,7; Ex 24,16.17; Lv 9,23; Nu 14,10). Boží přítomnost je často spojena se světlem nebo odleskem.

Písmo říká, že Ježíš je světlo, které přišlo na tento svět, aby šířilo Boží slávu (Žd 1,3;

J 1,6–9.14–18; 2K 4,6). Zamysli se nad tím, jak se Ježíš ukázal při proměnění. „A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý“ (Mt 17,2).

Stejně jako slunce nelze pochopit jinak než pozorováním jeho světla, Bůh se nám dává poznat prostřednictvím Ježíše. Z našeho pohledu je Bůh Otec a Bůh Syn jedno. Protože Boží sláva je světlo samotné, neexistuje mezi Bohem a Ježíšem žádný rozdíl v bytí a charakteru, podobně jako neexistuje rozdíl mezi světlem a jeho zářím.

V listu Židům se také říká, že Ježíš je přesným obrazem, „otiskem“ Otcovy podstaty (Žd 1,3; ČSP). Tato metafora objasňuje, že mezi Otcem a Synem existuje dokonalá shoda v bytí nebo podstatě. Všimněte si, že lidé nesou Boží obraz, ale ne jeho podstatu (Gn 1,26). Syn však sdílí stejnou podstatu jako Otec. Není divu, že Ježíš řekl: „Kdo vidí mne, vidí Otce“ (J 14,9).

Aplikace

Proč je pro nás skvělou zprávou, že Ježíš zjevuje charakter a slávu Otce? Co nám Ježíš říká o tom, jaký je Otec?

PROSTŘEDNICTVÍM JEŽÍŠE BŮH STVOŘIL SVĚT

²V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech. (Žd 1,2,3)

Toto praví Hospodin, tvůj vykupitel, který tě vytvořil v životě matky: „Já jsem Hospodin, já konám všechno: sám nebesa roztahuji, překlenul jsem zemi. Kdo byl se mnou?“ (Iz 44,24)

Osobní studium

List Židům potvrzuje, že Bůh stvořil svět „prostřednictvím“ nebo „skrze“ Ježíše, který udržuje svět svým mocným slovem.

Uvažuj o verších Iz 44,24; Iz 45,18 a Neh 9,6. Protože ve Starém zákoně Hospodin potvrdil, že stvořil svět „sám“ a že je „jediným Bohem“, jak můžeme sladit toto tvrzení s tvrzením Nového zákona, kde čteme, že Bůh stvořil vesmír „skrze“ Ježíše (Žd 1,2,3)?

Někteří se domnívají, že Ježíš byl pouze nástrojem, jehož prostřednictvím Bůh tvořil. To ale není možné. Za prvé, pro Pavla je sám Ježíš Pánem, který „založil zemi“. Nebyl pouze nějakým pomocníkem. Text Žd 1,10 říká, že Ježíš je Pán, který stvořil nebesa a zemi. Pavel na něj vztahuje to, co Ž 102,25–27 říká o Hospodinu. Hospodin je Stvořitel. Za druhé, verš Žd 2,10 říká, že vesmír byl vytvořen „skrze“ nebo „prostřednictvím“ Otce. (Přesně tyto stejné výrazy jsou aplikovány na Ježíše

v Žd 1,2.) Otec stvořil i Ježíš stvořil (Žd 1,2,10; Žd 2,10). Mezi Otcem a Synem je dokonalá shoda v cíli i v tom, co dělají. Toto je část tajemství Trojice. Ježíš stvořil a Bůh stvořil, ale je pouze jeden Stvořitel, Bůh, což znamená, že Ježíš je Bůh.

Židům 4,13 ukazuje, že Ježíš je Soudcem. Jeho autorita vládnout a soudit pramení ze skutečnosti, že Bůh stvořil všechny věci a udržuje vesmír (Iz 44,24–28).

Texty Žd 1,3 a Ko 1,17 potvrzují, že Ježíš udržuje vesmír. Toto „udržování“ je zřejmě použito ve významu „spravuje“ nebo „řídí“. Řecké sloveso *ferón* (udržovat, nést) se například používá při popisu člunu unášeného větrem (Sk 27,15,17) nebo proroků, kteří jsou unášeni Duchem svatým (2Pt 1,21; ČSP). Můžeme říct, že Ježíš nás nejen stvořil, ale také udržuje a nese. Každý dech, každý úder srdce, každý okamžik naší existence je závislý na něm, na Ježíši, Tvůrci všeho stvoření.

Aplikace

Uvažuj o textu Sk 17,28. Co ti tento verš odhaluje o Ježíši a jeho moci? Zamysli se nad tím, že Ježíš zemřel na kříži i za tvé hříchy. Co se z těchto slov dozvídáš o Ježíšově oběti?

DNES JSEM TĚ ZPLODIL

“A stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno. ⁵Komu kdy z andělů Bůh řekl: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!“ A jinde se praví: „Já mu budu Otcem a on mi bude Synem.“ (Žd 1,4.5)

Osobní studium

Verš Žd 1,5 zaznamenává Otcova slova, která zaznívají směrem k Ježíši: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!“ Znamená to, že Ježíš byl skutečně „zplozen“, a Otec říká, kdy se to stalo? Neukazuje to snad, že Ježíš byl v minulosti nějakým způsobem stvořen Bohem, jak se někteří domnívají?

Uvažuj o textech Žd 1,5; 2S 7,12–14; Ž 2,7; a L 1,31.32. Jaký slib daný Davidovi vztahuje na Ježíše Pavel v listu Židům?

Ježíš byl „zplozen“ v tom smyslu, že byl ustanoven nebo „adoptován“ Bohem jako slíbený vládce, syn Davidův. Pojem božské adopce panovníka byl v řecko-římském světě a na Východě běžný. Vládcí to dalo legitimitu a moc nad obyčejnými lidmi.

Bůh Davidovi slíbil, že jeho syn bude skutečně legitimním vládcem národů. „Adoptuje“ Davidova syna za svého vlastního Syna. Díky tomuto procesu se král z rodu Davidova stane Božím chráněncem a dědicem. V Ježíši, v Davidově synu, se smlouva naplnila. Bůh porazil své nepřátele a dal Ježíši národy jako dědictví (Ž 89,28; Ž 2,7.8).

Jak můžeme číst v Ř 1,3.4 a Sk 13,32.33, Ježíš byl veřejně představen jako Boží Syn. Ježíšův křest a proměnění byly okamžiky, kdy Bůh identifikoval a prohlásil Ježíše za svého Syna (Mt 3,17; Mt 17,5).

Podle Nového zákona byl Ježíš Kristus „uveden do moci Božího Syna“, když byl vzkříšen a posadil se po Boží pravici. V té chvíli Hospodin naplnil svůj slib daný Davidovi, že jeho syn bude prohlášen za Božího Syna a jeho trůn nad národy bude upevněn navěky (2S 7,12–14).

Legitimním „Božím synem“, vládcem národů, nebyl císař (symbol Říma). Je jím Ježíš Kristus. „Zplození“ Ježíše se týká začátku Ježíšovy vlády nad národy, a ne začátku jeho existence, protože Ježíš existoval věčně. Nikdy nebyla doba, kdy by Ježíš neexistoval, protože je Bůh.

Verš Židům 7,3 říká, že Ježíšovy „dny nemají počátek a jeho život je bez konce“ (porovnej Žd 13,8), protože je věčný. Myšlenka Ježíše jako Božího „jednorozeného syna“ se tedy nezabývá podstatou Kristova božství, ale jeho rolí v plánu spásy. Vtělením Kristus splnil všechna daná zaslíbení.

Aplikace

Vztah Otce a Syna je naplněn tajemstvím, které poznáváme jen vírou. Co pro tebe znamená, že Bůh chce mít i s tebou úzký, výjimečný vztah a že i tebe přijímá za své dítě?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Příchod Ježíše jako Božího Syna na tuto zemi splnil několik rolí současně. Ježíš v první řadě přišel proto, aby nám jako Boží Syn zjevil Otce. Svými činy a slovy nám ukázal, jaký Otec je, proč mu můžeme důvěřovat a poslouchat ho.

Ježíš přišel i jako slíbený potomek Davidův, Abrahamův a Adamův, jehož prostřednictvím Bůh podle zaslíbení porazí nepřítele a převezme vládu nad světem. Ježíš tedy přišel zaujmout místo Adama jako prvního člověka a splnit původní záměr, který Bůh s lidmi měl (Gn 1,26–28; Ž 8,4–9). Ježíš se také stal spravedlivým vládcem, kterého Bůh tomuto světu zaslíbil.

„Slova: ‚Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil‘, která zazněla u Jordánu, se vztahují na celé lidstvo. Bůh promluvil k Ježíši jako k našemu zástupci. Nezavrhl nás pro naše hříchy a slabosti, ale ukázal, že mu na nás záleží. Udělil nám milost ve svém Nejmilejším (Ef 1,6). Sláva, která spočinula na Kristu, je důkazem Boží lásky k nám. [...] Budeme-li chtít překonat pokušení a prosit Boha o pomoc, spočíne i na nás světlo, které se z otevřených nebeských bran sneslo na Spasitele. Hlas, který oslovil Ježíše, promlouvá ke každému věřícímu: ‚Ty jsi mé milované dítě, v tobě se mi zalíbilo.‘“ (DA 113; TV 66)

Otázky k rozhovoru

1. Naučili jsme se, že lepší porozumění Ježíšovým slovům a skutkům nám také pomůže lépe porozumět Bohu Otcí. Jak prakticky by mělo porozumění Ježíši obohatit váš vztah s Otcem?
2. Dozvěděli jsme se, že způsob, jakým Bůh mluvil s Ježíšem a jak se k němu choval, je způsob, jakým chce mluvit i s námi a jak se k nám chová. Co nám to říká o tom, jak bychom se měli my chovat k druhým?
3. Přemýšlejte o důležitosti Kristova božství. Co ztrácíme, pokud věříme, že Ježíš byl stvořenou bytostí, jako my, jen s tím rozdílem, že ho přibili na kříž? Porovnej tuto myšlenku s faktem, že Kristus je věčný Bůh, který sám sebe vydal na smrt. Jaký obrovský rozdíl je mezi těmito dvěma pohledy!
4. Mluvte o tom, jak můžeme Bohu vzdávat čest a slávu. Přečtěte si Zjevení 14,7. V čem je požadavek vzdát Bohu čest součástí pravdy pro dnešek a poselství tří andělů?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
